

You have downloaded a document from
RE-BUŚ
repository of the University of Silesia in Katowice

Title: Ks. Andrzej Muszala, „Dekalog wolnego człowieka. Ksiądz Franciszek Blachnicki”, PUSTELNIA.PL, Kraków 2020, 253 s. [recenzja]

Author: Bogdan Biela

Citation style: Biela Bogdan. (2021). Ks. Andrzej Muszala, „Dekalog wolnego człowieka. Ksiądz Franciszek Blachnicki”, PUSTELNIA.PL, Kraków 2020, 253 s. [recenzja]. "Studia Pastoralne" (2021), nr 17, s. 339-343.

Uznanie autorstwa - Na tych samych warunkach - Licencja ta pozwala na kopiowanie, zmienianie, rozprowadzanie, przedstawianie i wykonywanie utworu tak długo, jak tylko na utwory zależne będzie udzielana taka sama licencja.

kacji i w życiu w sposób kompetentny, całościowy i nowatorski. Podsumowując, należy stwierdzić, że opracowanie przygotowane przez Zbigniewa Borysiuka i Jerzego Kostorza w pełni czyni zadość publikacjom o charakterze naukowym. Wyrażając uznanie redaktorom oraz współautorom książki za wkład pracy, można żywić nadzieję, że niniejsza publikacja stanie się pomocą dla osób odpowiedzialnych za sport wyczynowy oraz podejmujących pracę z dziećmi i młodzieżą w dziedzinie sportu amatorskiego, edukacji i wychowania.

Ks. Roman Buchta

Ks. Andrzej Muszala, *Dekalog wolnego człowieka. Ksiądz Franciszek Blachnicki*, PUSTELNIA.PL, Kraków 2020, 253 s.

Książka *Dekalog wolnego człowieka. Ksiądz Franciszek Blachnicki* powstała jako pokłosie konferencji wygłoszonych w trakcie spotkań modlitewnych, które odbyły się w kościele św. Marka w Krakowie od października 2018 r. do czerwca 2019 r. Autor książki – związany z Ruchem Światło-Życie [dalej: RŚŻ] – w interesujący sposób przybliży postać i dokonania ks. Blachnickiego w kontekście dziesięciu drogowskazów Nowego Człowieka³. Drogowskazy te są wpisane w cykl formacyjny realizowany w RŚŻ w ramach deuterokatechumenatu. Dlatego też Ruch Światło-Życie, określany jest również jako pedagogia nowego człowieka, która „ma na celu przede wszystkim formowanie dojrzałego chrześcijanina jako nowego człowieka w Chrystusie na wszystkich etapach rozwoju osobowości” i widzi to zadanie jako funkcję Kościoła, absolutnie decydującą o jego przyszłości, jak również o losach ludzkości i świata. Streszczając wymowę dziesięciu drogowskazów, a w nich zamysł ks. F. Blachnickiego, można powiedzieć, że człowiek to istota myśląca, posiadająca refleksyjną świadomość samej siebie oraz zdolność do tego, aby posiadać poprawny obraz samej siebie, a także zdolność do urzeczywistnienia siebie według tego obrazu. W tym przejawia się wolność osoby. Jest ona też skierowana ku drugiemu człowiekowi, zdolna do wchodzenia w relacje ja-ty-my, i do urzeczywistniania siebie w relacji my. Jediną możliwością zrealizowania siebie jest dla niej wejście w postawę posiadania siebie w dawaniu siebie. Jest to najgłębsza tajemnica osoby, wynikająca z jej natury. Nowy człowiek, to człowiek

³ Program formacyjny „Dziesięć kroków ku dojrzałości chrześcijańskiej” jest realizowany w RŚŻ w ramach deuterokatechumenatu. W skład każdego kroku (Jezus Chrystus, Niepokalana, Duch Święty, Kościół, Słowo Boże, modlitwa, liturgia, świadectwo, nowa kultura, agape) wchodzi dwa spotkania w małych grupach, prowadzone metodą „rozmowy ewangelicznej”, następnie praca własna uczestnika, dokonująca się w oparciu o specjalnie przygotowany do tego celu notatnik oraz nabożeństwa Słowa Bożego, gromadzące członków kilku grup formacyjnych. Rozmowa ewangeliczna w oparciu o „kroki”, w pierwszej części jest rodzajem refleksji teologicznej obejmującej dany temat, druga zaś ma charakter rozważania, dotyczącego postawy życiowej wynikającej z odkrytej czy też przemyślanej na nowo prawdy wiary. Zob. *Dziesięć kroków ku dojrzałości chrześcijańskiej. Pomoce formacyjne do spotkań i celebracji*, Krościenko 2000.

wspólnoty: zjednoczony z Bogiem (włączony w życie Trójcy Świętej) i z braćmi (aspekt eklezjalny). Jest to człowiek odnowiony przez Boga – doświadczający Odkupienia w Jezusie Chrystusie, i owocu tego Odkupienia, jakim jest miłość – agape. Dlatego jest to człowiek zintegrowany, posiadający siebie w dawaniu siebie, realizujący siebie przez służbę i wyzwolony. Wychowanie nowego człowieka polega na rozwijaniu i doskonaleniu w miłości – agape, w miłości w wymiarze krzyża, która stanowi istotę chrześcijańskiej doskonałości. Powyższy ideał wychowawczy, ukazywany jest w Ruchu Światło-Życie we wzorach osobowych, jakimi są: Chrystus Sługa i Niepokalana Służebnica.

Wstępny rozdział *Dekalogu wolnego człowieka* – „Początek drogi”, to zarys niezwykle dramatycznego życiorysu Blachnickiego. Jest to spojrzenie na życie tego, który „oddął życie za Kościół” w „światle łaski”. Kolejne rozdziały ukazują życie i działalność Blachnickiego w świetle dziesięciu drogowskazów. Pierwszy drogowskaz (rozdział): JEZUS CHRYSZTUS jest moim Światłem i Życiem oraz jedyną Drogą do Ojca; Przyjąłem Go jako mojego Pana i Zbawiciela; oddaję Mu swoje życie, aby nim kierował – składa się z trzech podrozdziałów: Początki oazy; Jezus Chrystus-Światło, życie, Droga do Ojca; Trzy nawrócenia. Drugi drogowskaz (rozdział): NIEPOKALANA jest dla mnie najdoskonalszym wzorem Nowego Człowieka, oddanego całkowicie w Duchu Świętym Chrystusowi, Jego słowu i dziełu; dlatego oddaję się Jej, rozważam z Nią w Różańcu tajemnice Zbawienia i naśladuję Ją – składa się z trzech podrozdziałów: Odkrycie Maryi; Początki ośrodka Ruchu Światło-Życie w Krościenku; Niepokalana, Matka Kościoła. Trzeci drogowskaz (rozdział): DUCH ŚWIĘTY namaścił Jezusa; dzięki Chrystusowi i ja otrzymałem Ducha Świętego, który sprawił, że narodziłem się na nowo do życia dziecka Bożego skierowanego w miłości i posłuszeństwie ku Ojcu; dlatego chcę prowadzić życie w Duchu, poddając się Jego tchnieniu i mocy – składa się z trzech podrozdziałów: Odkrycie charyzmatów Ducha Świętego; Życie w Duchu; Koncepcja człowieka. Czwarty drogowskaz (rozdział): KOŚCIÓŁ wspólnota pielgrzymujących ludu Bożego, zjednoczona z Ojcem przez Syna w Duchu Świętym jest jedynym środowiskiem życia, w którym może rozwijać się Nowy Człowiek; chcę wzrastać coraz głębiej w tę braterską wspólnotę poprzez żywą komórkę grupy w ramach Kościoła lokalnego, który jest znakiem i urzeczywistnieniem Kościoła powszechnego – składa się z trzech podrozdziałów: Kościół żywy; Kościół – wspólnota wspólnot; Świeccy i duchowni. Piąty drogowskaz (rozdział): SŁOWO BOŻE stanie się dla mnie światłem życia, jeżeli będę podejmował stały wysiłek zachowania go, pójścia za nim i czynienia go słowem życia; chcę karmić się nim jak najczęściej szczególnie poprzez osobiste i wspólne z braćmi studiowanie Pisma świętego – składa się z dwóch podrozdziałów: Milion Biblii dla Polski; Ewangeliczna rewizja życia. Szósty drogowskaz (rozdział): MODLITWA jest oddechem Nowego Życia, wielkim przywilejem i radością Nowego Człowieka, źródłem mocy i dziełem Ducha Świętego w nas; dlatego chcę być wierny praktyce codziennego Namiotu Spotkania – składa się

z czterech podrozdziałów: Czym jest modlitwa? Namiot Spotkania; Modlitwa – zjednoczenie z Trójcą Świętą; Wskazówki praktyczne. Siódmy drogowskaz (rozdział): LITURGIA, szczególnie eucharystyczna, jest uprzywilejowanym miejscem spotkania z Chrystusem w Duchu Świętym, znakiem objawiającym i urzeczywistniającym tajemnicę Kościoła-wspólnoty oraz źródłem i szczytem jego życia; dlatego chcę zawsze jak najpełniej w niej uczestniczyć, a moim zaszczytem i radością jest służba w zgromadzeniu liturgicznym według zaleceń soborowej odnowy liturgii – składa się z trzech podrozdziałów: Wielka msza święta; Reforma liturgiczna po Soborze Watykańskim II; Duchowość eucharystyczna. Ósmy drogowskaz (rozdział): ŚWIADECTWO słowa i życia jest nakazem Pana, który chce, aby światłość nasza świeciła przed ludźmi i dlatego obiecał nam moc Ducha Świętego, abyśmy mogli stać się jego świadkami; ufając tej mocy i modląc, się o nią chcę przy każdej okazji wyznawać Chrystusa, mojego Pana i Zbawiciela składa się z dwóch podrozdziałów: Jak dzisiaj świadczyć o Jezusie? Ruch Domo-wego Kościoła. Dziewiąty drogowskaz (rozdział): NOWA KULTURA polega na uwolnieniu człowieka od wszystkiego, co poniża jego godność, oraz na rozwijaniu wartości osoby i wspólnoty we wszystkich dziedzinach życia; jest ona dziś bardzo potrzebną formą świadectwa i ewangelizacji; moim świadectwem w tej dziedzinie będzie więc ofiara całkowitej abstynencji od alkoholu, tytoniu i wszelkich narkotyków oraz szerzenie kultury czystości i skromności, jako wyrazu szacunku dla osoby (bez podrozdziałów). Dziesiąty drogowskaz (rozdział): AGAPE czyli piękna miłość, którą Duch Święty rozlewa w sercach naszych, dzięki której osoba może odnaleźć się w pełni przez bezinteresowny dar z siebie (KDK 24) dla Boga i bliźnich, jest najwyższą formą świadectwa i urzeczywistniania się osoby; dlatego poprzez stałą metanoję, przekreślanie swego egoizmu, naśladowanie Chrystusowego Krzyża, chcę wdrażać się w postawę bezinteresownej służby – diakonii, służąc na wzór Syna Człowieczego wspólnocie Kościoła oraz wszystkim braciom, zwłaszcza najmniejszym i uciśnionym składa się z trzech podrozdziałów: Miłość prawem życia; Czym jest *agape*? *Agape* aż po cierpienie i śmierć. Według autora książki, sześćdziesiąt sześć lat niezwyklego życia założyciela RŚŻ jest wielkim komentarzem do ostatniego, dziesiątego Drogowskazu Nowego Człowieka – *Agape*. „Dał się cały, jak Jezus Chrystus. «Łatwo jest mówić o Polsce, trudniej dla niej pracować, jeszcze trudniej umrzeć, a najtrudniej cierpieć» – wypisał na murze aresztu przy Al. Szucha anonimowy więzień przetrzymywany i torturowany przez Gestapo podczas II wojny światowej. Te słowa bardzo pasują do ks. Błachnickiego. Dopełnił on swego życia cierpieniem duchowym i cielesnym. Bo cierpienie i śmierć są także aktem miłości- *agape*’ (s. 235). „Trzeba umrzeć sobie, umrzeć dla swojego egoizmu, dla swojej pychy, umrzeć dla grzechu. Musi umrzeć stary człowiek, a w miarę jak dokonuje się to umieranie, wyzwala się w nas nowy człowiek, którego prawem życia jest miłość – *agape*, miłość bezinteresowna, miłość, która uzdalnia do służby bezinteresownej, do dawania siebie, do czynienia ofiary

z siebie dla dobra drugiego człowieka” (Konferencja ks. Blachnickiego wygłoszona w Krościenku n. Dunajcem, styczeń 1981 r.).

W zakończeniu książki ks. A. Muszala z całym przekonaniem stwierdza, że Franciszek Blachnicki to niezwykła postać polskiego Kościoła XX wieku. Ukazał drogę do wolności, którą można osiągnąć przez życie w prawdzie. Zaczyna się ona Drogowskazem pierwszym (Jezus Chrystus) i prowadzi do pełni, jaką jest miłość-agape. Drogowskazy Nowego Człowieka to nic innego, jak ścieżka ku pełnej wolności. „Chcemy sobie dzisiaj na nowo uświadomić, że jesteśmy wezwani do wolności i że wolność jest darem Boga. My już jesteśmy wolni i tylko od nas zależy jak skorzystamy z tej wolności. Jeżeli jesteśmy na co dzień gnębieni różnego rodzaju zniewoleniami to nie mówmy że Bóg nas zostawił w niewoli, raczej my sami nie chcemy być wolni i nie chcemy uwierzyć Bogu, nie chcemy właściwie używać wolności, która jest nam dana” (Homilia wygłoszona w Krościenku n. Dunajcem, 2 lipca 1978 r.). „Miłość wyzwala miłość. Nie ma żadnej innej siły na świecie, która mogłaby przemienić człowieka. Tylko Dobry Pasterz, który oddał życie za owce, może zwyciężyć Serce człowieka, wyzwolić je z wszelkiego egoizmu, przywrócić temu sercu wolność, która polega na miłowaniu, na posiadaniu siebie w dawaniu siebie. Chrystus stwarza Nowego Człowieka, stwarza w nas «nowe serce». W ten sposób uzdalnia nas do kroczenia drogą prawdziwej wolności i wyzwolenia” (Konferencja wygłoszona w Gdyni podczas rekolekcji dla „Solidarności”, 8-13 grudnia 1980 r.). „Franciszek Blachnicki to człowiek wolny i wychowawca ludzi wolnych. W 2000 roku jego szczątki zostały sprowadzone do Polski i złożone w dolnej kaplicy kościoła parafialnego w Krościenku. Spotkajmy się tam – kończy ks. Muszala – przy jego grobie i módlmy się o to, abyśmy stali się ludźmi wolnymi, odpowiedzialnymi za podarowany nam bezcenny dar wolności” (s. 241-242).

MODLITWA ZA WSTAWIENICTWEM SŁUGI BOŻEGO KS. FRANCISZKA BLACHNICKIEGO

Boże, Ojczy Wszechmogący dziękujemy Ci za Twojego kapłana Sługę Bożego Franciszka, którego w niezwykły sposób obdarzyłeś łaską wiary konsekwentnej tak, iż swoje życie oddał niepodzielnie na Twoją służbę.

Dziękujemy Ci za to, że pozwoliłeś mu gorąco miłować Twój Kościół i zrozumieć, że najgłębszą zasadą jego żywotności i płodności jest obłubieńcze oddanie siebie w miłości Twojemu Synowi, na wzór Niepokalanej, Matki Kościoła.

Dziękujemy Ci również za to, że przez tego kapłana wzbudziłeś na polskiej ziemi Ruch Światło-Życie, który pragnie wychowywać swoich uczestników do posiadania siebie w dawaniu siebie i w ten sposób przyczyniać się do wzrostu żywych wspólnot Kościoła.

Bądź uwielbiony Boże, w Słudze Bożym księdzu Franciszku, w jego życiu i dziele, i racz wślawić swoje Imię, udzielając mi przez jego wstawiennictwo łaski ....., o którą najpokorniej proszę. Amen.

MODLITWA O BEATYFIKACJĘ SŁUGI BOŻEGO KS. FRANCISZKA BLACHNICKIEGO

Boże, Ojczy wszystkich ludzi, Ty w pełni czasów posłałeś do nas Swojego Syna, aby rozproszone dzieci Boże zgromadzić w jedno i mocą Ducha Świętego pozwałaś nam uczestniczyć w Twoim życiu. Ty w każdym czasie wzywasz ludy i narody, aby oczyszczone we Krwi Baranka przeszły z wielkiego ucisku do Twojej chwały. Wielbimy Cię w Twoim Kościele, który jest „światłem” narodów. Dziękujemy Ci za ludzi Kościoła, których współcześnie postawiłeś na naszej drodze życia.

Przez wstawiennictwo Niepokalanej, Matki Kościoła, prosimy o dar coraz większej miłości, z której zrodził się Kościół i dla której został powołany.

Dziękujemy Ci za liczne charyzmaty Kościoła i za dary otrzymane na drodze Oazy Żywego Kościoła i Ruchu Światło-Życie, których założycielem jest Twój kapłan Franciszek Blachnicki, „gorliwy apostoł nawrócenia i wewnętrznej odnowy człowieka” (Jan Paweł II).

Jesteśmy przekonani, że kapłan ten uczestniczy już w Twojej chwale niebieskiej. Jeżeli jednak Ty, Ojczy, wybrałeś go, by teraz w szczególny sposób kapłan ten stał się dla nas wzorem i przykładem, i by nadal przyczyniał się do wzrostu Twego Królestwa na ziemi, to naszym zadaniem będzie przyczyniać się do tego, by ta woła stała się powszechną nie tylko w niebie, ale i na ziemi. Prosimy Cię o to z całą pokorą, a czynimy to przez naszego Pana za wstawiennictwem Niepokalanej, Matki Kościoła. Amen.

Ks. Bogdan Biela